

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

EUROOPAN KOMISSIO

**Neuvoston ja komission yhteinen vuoden 2012 raportti nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön
uudistettujen puitteiden täytäntöönpanosta (2010–2018)**

(2012/C 394/03)

1. JOHDANTO

Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetuista puitteista (2010–2018), ”EU:n nuorisostrategiasta”, annetussa neuvoston päätöslauselmassa ⁽¹⁾ edellytetään, että kunkin kolmen vuoden työskentelyjakson lopussa laaditaan EU:n nuorisoraportti, jolla on kaksiosainen tehtävä: siinä arvioidaan edistymistä, ja se toimii seuraavan työskentelyjakson painopisteiden nimeämisen perustana.

Yhteistä EU:n nuorisoraporttia koskevaan luonnokseen liittyy kaksi komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa, joista yhdessä tarkastellaan nuorten tilannetta EU:ssa ja toisessa uudistettujen puitteiden mukaisesti toteutettuja toimia.

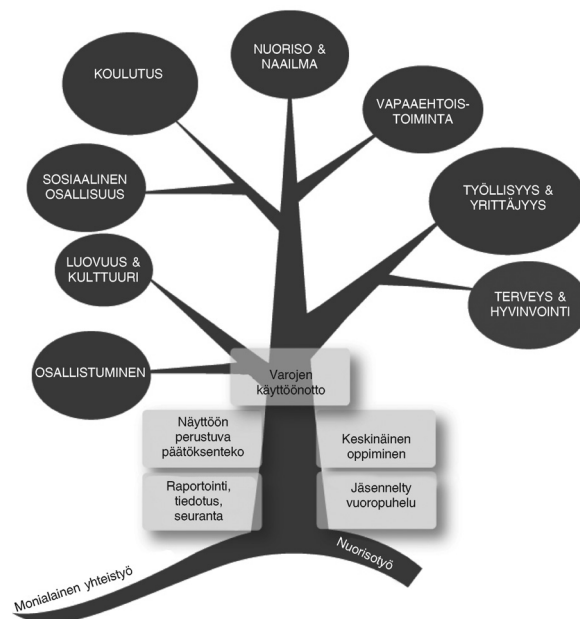
2. EUROOPPALAISEN YHTEISTYÖN UUDISTETTUIJEN PUITTEIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Neuvosto hyväksyi vuonna 2009 nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetut puitteet (2010–2018), jotka perustuivat tiedonantoon EU:n nuorisostrategia – Satsataan nuorten vaikutusmahdollisuuksiin. Uudistetuilla puitteilla pyritään kahteen yleistavoitteeseen vahvistamalla yhteistyötä ja jakamalla tietoja hyvistä käytännöistä:

i) luodaan kaikille nuorille enemmän ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koulutuksessa ja työmarkkinoilla ja

ii) edistetään kaikkien nuorten aktiivista kansalaisuutta, sosiaalista osallisuutta ja solidaarisuutta.

⁽¹⁾ EUVL C 311, 19.12.2009, s. 1.

Uudistetut puitteet perustuvat toimiin. Kuten puukuviosta ilmenee, strategia haarautuu seuraavaan kahdeksaan toiminta-alaan: koulutus, työllisyys ja yrittäjyys, sosiaalinen osallisuus, terveys ja hyvinvointi, osallistuminen, kulttuuri ja luovuus, vapaaehtoistoiminta sekä nuoriso ja maailma.

Puitteiden runkona ovat seuraavat välineet: näyttöön perustuva päätöksenteko, keskinäinen oppiminen, säännöllinen raportointi, tiedottaminen tuloksista ja seuranta, jäsennetty vuoropuhelu nuorten ja nuorisoyrjösten kanssa sekä EU:n ohjelmien ja varojen käyttäminen. Nuorisotyön⁽¹⁾ katsotaan näissä puitteissa tukevan kaikkia toiminta-aloja, ja monialaista yhteistyötä pidetään sen peruseriaatteen.

3. EUROOPPA 2020 – NUORTEN TUKEMINEN KRIISISSÄ

Eurooppa on kriisissä, jonka seurauksena nuorten eurooppalaisten elämää vaikeuttavat ennennäkemättömän vaikea työttömyys sekä sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden riski. Älykstä, kestävä ja osallistava kasvua koskevassa Eurooppa 2020 -strategiassa asetetaan puitteet EU:n koordinoituille toimille, joiden avulla se nousee kriisistä entistä vahvempaan ja lisää eurooppalaisten vaurautta pitkällä aikavälillä.

Nuoriso on voimakkaasti esillä Eurooppa 2020 -strategiassa: yksi sen yleistavoitteista on koulunkäynnin keskeyttävien osuuden vähentäminen ja korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden lisääminen. Myös kahdessa muussa yleistavoitteessa, köyhyysriskin pienentämisessä ja työllisyysasteen nostamisessa, on selkeä nuorisoulottuvuus.

⁽¹⁾ "Nuorisotyö" kattaa laaja-alaisesti sosiaalisen, kulttuurin ja koulutukseen liittyvän tai poliittisen toiminnan, joka on nuorten järjestämää tai heidän kanssaan tai heitä varten järjestettyä. Se on opetusohjelman ulkopuolista, ammattimaisten tai vapaaehtoisten nuorisotyöntekijöiden ja nuorisohjaajien ohjaamaa vapaa-ajan toimintaa. Se perustuu epäviralliseen oppimiseen ja vapaaehtoiseen osallistumiseen.

Lisäksi nuorten liikkuvuutta edistetään Nuoret liikkeellä (Youth on the move) -lippulaivahankkeella ⁽¹⁾, ja nuoret otetaan huomioon uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelmassa ⁽²⁾ sekä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaisessa foorumissa ⁽³⁾. Neuvosto on tältä osin kehittänyt edelleen näitä aloitteita antamalla päätelmät Nuoret liikkeellä -aloitteesta – nuorten haasteita koskeva yhdenmukainen lähestymistapa ⁽⁴⁾ sekä päätelmät koulutuksen sosiaalisesta ulottuvuudesta ⁽⁵⁾.

(Neuvosto myös pääsi 26. marraskuuta 2012 poliittiseen yhteisymmärrykseen epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validointia koskevasta neuvoston suosituksesta.)

Talouspolitiikan koordinoinnin toisen EU-ohjausjakson aikana Euroopan komissio korosti, että sietämättömän korkean nuorisotyöttömyysasteen laskeminen on välttämätöntä. Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2012, jossa asetetaan EU:lle ja jäsenvaltioille keskeisiä toimintatavoitteita kasvun ja työllisyyden tukemiseksi, jäsenvaltioita kehoitetaan edistämään nuorten työllisyyttä. Konkreettiset suositukset koskevat laadukkaan opipimuskoulutuksen ja työharjoittelun tarjoamista sekä yrittäjyystaitojen lisäämistä. Selvityksessä vaaditaan myös työläinsäädännön ja koulutuksen uudistamista. Komissio ilmaisee siinä myös huolensa siitä, että kriisi koettelee koko EU:n sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja kehottaa jäsenvaltioita suojelemaan heikossa asemassa olevia parantamalla sosiaaliturvaa, toteuttamalla osallistamiseen tähtäviä strategioita ja varmistamalla sellaisten palvelujen saatavuus, joilla tuetaan työmarkkinoille integroitumista ja sosiaalista osallistamista ⁽⁶⁾. Kunkin jäsenvaltion erityistilanteen mukaisesti on hyväksytty maakohtaisia suosituksia ⁽⁷⁾.

Tässä tilanteessa Euroopan komissio ehdotti erityistä Mahdollisuuksia nuorille -aloitetta ⁽⁸⁾, jolla pyritään ottamaan käyttöön resursseja ja tehostamaan toimia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja kehittämään nuorten työllistettävyyttä. Komissio kehotti tässä yhteydessä jäsenvaltioita hyödyntämään Euroopan sosiaalirahastoa entistä paremmin nuorten tukemiseksi. Komission toimintaryhmät avustavat kahdeksaa jäsenvaltiota ⁽⁹⁾, joissa nuorisotyöttömyysaste on keskimääräistä korkeampi. Lisäksi hiljattain julkaistu työllisyyspaketti ⁽¹⁰⁾ sisältää Mahdollisuuksia nuorille -aloitteen ensimmäisen edistymisraportin sekä kuulemismenettelyn harjoittelua koskevista laatu-puitteista. Neuvosto on käsitellyt nuorisotyöttömyyttä ja sosiaalista osallisuutta hyväksymällä päätöslauselman nuorten aktiivisesta osallisuudesta: työttömyyden ja köyhyyden torjunta ⁽¹¹⁾ ja nuorten työllisyyden edistämisestä Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamiseksi ⁽¹²⁾.

Komissio pyrkii myös poistamaan esteitä, joita nuoret ja muut EU:n kansalaiset kohtaavat vedotessaan oikeuksiinsa EU:n kansalaisina, etenkin oikeuteensa liikkua vapaasti EU:ssa esimerkiksi vapaaehtoistoimintaa, opiskelua tai työtä varten.

Toimia nuorten työllistettävyyden, oppimiseen liittyvän liikkuvuuden ja osallistumisen edistämiseksi tuetaan tällä hetkellä elinikäisen oppimisen ohjelman ja Youth in Action -nuorisotoimintaohjelman kautta. Näiden ohjelmien tilalle tulee vuodesta 2014 alkaen koulutusta, nuorisoa ja urheilua koskeva uusi EU:n ohjelma.

4. UUDISTETTUJEN PUITTEIDEN ENSIMMÄINEN TYÖSKENTELYJAKSO (2010–2012)

Lähes kaikki jäsenvaltiot ilmoittavat uudistettujen puitteiden vahvistaneen olemassa olevia kansallisia painopisteitä, ja monet korostavat puitteiden suoraa vaikutusta. Esimerkiksi Liettua mainitsee, että uudistettuja puitteita on käytetty ohjausasiakirjana laadittaessa kansallista nuorisopoliittista ohjelmaa, ja Itävalta toteaa nuorisopolitiikan ja työmarkkinapolitiikan välisen yhteyden vahvistuneen. Belgian flaaminkielisessä yhteisössä on puolestaan jatkettu nuorison kanssa käytävän vuoropuhelun kehittämistä.

⁽¹⁾ COM(2010) 477.

⁽²⁾ COM(2010) 682.

⁽³⁾ COM(2010) 758.

⁽⁴⁾ EUVL C 326, 3.12.2010, s. 9.

⁽⁵⁾ EUVL C 135, 26.5.2010, s. 2.

⁽⁶⁾ COM(2011) 815.

⁽⁷⁾ COM(2012) 299.

⁽⁸⁾ COM(2011) 933.

⁽⁹⁾ Espanja, Irlanti, Italia, Kreikka, Latvia, Liettua, Portugali ja Slovakia.

⁽¹⁰⁾ COM(2012) 173, SWD(2012)98, SWD(2012)99.

⁽¹¹⁾ EUVL C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽¹²⁾ Asiak. 11838/11.

Uudistetuissa puitteissa kehoitetaan omaksumaan täytäntöönpanossa monialainen lähestymistapa kaikilla tasoilla. Useimmat jäsenvaltiot ilmoittavat, että niillä on kansallinen nuorisostrategia tai nuorisoa koskeva monialainen suunnitelma. Kaikilla jäsenvaltioilla kahta lukuun ottamatta on ministeriöiden välinen nuorisotyöryhmä tai muu institutionaalinen mekanismi. Joissakin kansallisissa nuorisoraporteissa mainitaan hyviä esimerkkejä, mutta enimmäkseen nämä työryhmät koostuvat nuorisoalan eri ydintoimijoista ja -sidosryhmistä eivätkä muut ministeriöt osallistu niihin juuri lainkaan, jolloin niiden monialaisuus kärsii.

Näin ollen suositellaan, että komissio ja jäsenvaltiot keskittyvät enemmän monialaisen yhteistyön kehittämiseen varsinkin sen tarkastelemiseksi, kuinka nuorisopolitiikan ja nuorisotyön toimintatapoja ja menetelmiä voidaan hyödyntää muilla asiaan liittyvillä sektoreilla. Uusien monialaisten kumppanuuksien luomista ja yhteisten hankkeiden ja aloitteiden kehittämistä nuorisoalalla olisi tuettava.

Nuorisotyö toimii monen toiminta-alan tukena. Suurin osa jäsenvaltioista ilmoitti ryhtyneensä toimiin nuorisotyön tunnustamiseksi, tukemiseksi ja kehittämiseksi edelleen nuorisotyöstä annetun neuvoston päätöslauselman mukaisesti ⁽¹⁾. Belgian puheenjohtajakaudella heinäkuussa 2010 järjestettiin eurooppalainen nuorisotyötä koskeva kokous, johon osallistui poliittisia päättäjiä ja nuorisoalan sidosryhmiä eri puolilta Eurooppaa. Kokouksen päätteeksi hyväksyttiin julkilausuma, jonka aiheena olivat nuorisotyön painopisteet ja toimet tulevina vuosina.

4.1 Kahdeksan toiminta-alan täytäntöönpano

Uudistetuissa puitteissa esitetään kaikilla toiminta-aloilla aloitteita jäsenvaltioiden ja/tai komission toteutettaviksi. Jäljempänä tarkastellaan lyhyesti EU:n tasolla toteutettuja toimenpiteitä sekä työskentelyjaksoa 2010–2012 koskevia, jäsenvaltioiden ilmoittamia toimenpiteitä ⁽²⁾.

Koulutus

Komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät yhteistyössä parantamaan koulutusta hyödyntämällä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisia puitteita (ET 2020 -puitteita) ⁽³⁾. Neuvosto antoi tässä yhteydessä päätelmät vastauksena komission vuonna 2011 antamaan tiedonantoon, jossa esiteltiin Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamissuunnitelma ⁽⁴⁾, ja komissio valmistelee parhaillaan aloitetta "Koulutuksen uudistaminen: Osaamiseen investoimisella kohti parempia sosioekonomisia tuloksia". Se on määrä julkistaa myöhemmin vuonna 2012 ja sillä on tarkoitus tukea taitoja ja pätevyyttä koskevan politiikan kehittämistä.

Uudistetuissa puitteissa epävirallinen oppiminen ja arkioppiminen nähdään ensisijaisesti täydentävänä välineenä, jonka avulla voidaan hankkia sellaisia laaja-alaisia taitoja ⁽⁵⁾, joita työmarkkinoilla erityisesti arvostetaan ⁽⁶⁾. Komissio esitti syyskuussa 2012 luonnoksen neuvoston suositukseksi epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tunnustamisesta ja validoinnista ⁽⁷⁾. Lisäksi se valmistelee välineitä, joilla helpotetaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kautta hankittujen taitojen kirjaamista.

Sekä komissio että jäsenvaltiot tukevat aktiivisesti nuorisojärjestöjä, joiden ne katsovat tarjoavan tärkeitä epävirallisen oppimisen mahdollisuuksia. Monien jäsenvaltioiden ⁽⁸⁾ mielestä nuorisotyöllä on tärkeä tehtävä koulupudokkaiden auttamisessa palaamaan kouluun tai siirtymään työelämään. Tähän liittyen ne ovatkin hiljattain ryhtyneet toimiin tietoisuuden lisäämiseksi epävirallisesta oppimisesta ja arkioppimisesta sekä oppimistulosten tunnustamiseksi kansallisella tasolla.

⁽¹⁾ EUVL C 327, 4.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Strategian toiminta-aloihin kuuluvia toimia kuvaillaan tarkemmin tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

⁽³⁾ EUVL C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽⁴⁾ EUVL C 372, 20.12.2011, COM(2011) 567.

⁽⁵⁾ Ks. myös elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys (EUVL L 394, 30.12.2006).

⁽⁶⁾ Työnantajien asennoitumista taitoihin kartoittava Eurobarometri-tutkimus "Employers' attitudes to skills".

⁽⁷⁾ COM(2012) 485, 5.9.2012.

⁽⁸⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 14.

Työllisyys ja yrittäjyys

Nuorisotyöllisyys oli uudistettujen puitteiden voimaantulon jälkeisen ensimmäisen puheenjohtajakolmikron yleinen temaattinen painopiste. Tämän kauden aikana neuvosto antoi päätöslauselmat nuorten aktiivisen osallisuuden edistämisestä ⁽¹⁾ ja nuorisotyön tehtävästä nuorten työllistettävyyden edistäjänä.

Kansallisten nuorisoraporttien mukaan useissa jäsenvaltioissa on pyritty helpottamaan nuorten pääsyä työmarkkinoille muuttamalla työlainsäädäntöä tai ottamalla käyttöön verokannustimia. Näihin keinoihin on usein yhdistetty ohjelmia, joissa nuorille tarjotaan mahdollisuus hankkia työkokemusta, mukaan lukien ulkomailla. Koulutuslaitokset, työvoimapalvelut tai nuorisotiedotuspalvelut antavat monille nuorille neuvoja. Useat maat tarjoavat työttömille tai heikommassa asemassa oleville nuorille kohdennettua tukea, järjestävät kursseja, antavat neuvoja tai mahdollisuuden työharjoitteluun. Työharjoittelua järjestetään usein osana virallista oppimista, ja useissa maissa on kaksitahoinen koulutusjärjestelmä, jossa kouluopetus yhdistetään oppisopimuskoulutukseen ⁽²⁾.

Myös jäsennellyn vuoropuhelun ensimmäisen työskentelyjakson aiheena oli nuorisotyöllisyys. Nuoretkin suosittelevat konkreettisia toimia. Ne on otettu huomioon neuvoston päätöslauselmassa ⁽³⁾, jossa korostuvat työmarkkinoita koskevan tiedon saatavuus, epävirallisen oppimisen asema sekä harjoittelujaksoja koskevien laadukkaiden puitteiden, joustoturvan ja yhtäläisten liikkuvuusmahdollisuuksien tarve. Suositukset ja jäsenvaltioiden parhaat käytännöt antoivat sittemmin aiheen komission aloitteisiin, kuten luonnokseen epävirallista oppimista ja arkioppimista koskevaksi neuvoston suositukseksi ja Mahdollisuuksia nuorille -aloitteen laajempiin puitteisiin.

Useimmissa Euroopan maissa yrittäjyyskasvatukseen panostetaan yhä enemmän. Kahdeksan maata on ottanut käyttöön erityisiä strategioita yrittäjyyskasvatuksen edistämiseksi, ja 13 maassa se on otettu osaksi kansallista elinikäisen oppimisen tai nuorisosaoiden strategiaa tai kasvustrategiaa ⁽⁴⁾.

EU:n tasolla nuorten yrittäjyys sai runsaasti näkyvyyttä Euroopan nuorisoviikolla, jonka aikana pyrittiin lisäämään yrittäjätaitojen arvostusta ja tuomaan esiin oman yrityksen perustamista uravaihtoehtona. Lisäksi parhaillaan toteutetaan useita toimia, joilla tuetaan yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutustasoilla.

On suositeltavaa, että jäsenvaltiot ja komissio jatkavat yhteisiä ponnistelujaan nuorisotyöttömyyden torjumiseksi ja monialaisten aloitteiden kehittämiseksi edelleen tällä alalla.

Terveys ja hyvinvointi

Nuoret ovat erityinen kohderyhmä EU:n laajuisissa terveysaloitteissa, joiden aiheita ovat tupakointi, alkoholiin liittyvät haitat, ravitsemus, lihavuus ja huumausaineiden käyttö.

Kaikki jäsenvaltiot kahta lukuun ottamatta ilmoittavat ryhtyneensä konkreettisiin toimenpiteisiin nuorten terveydestä ja hyvinvoinnista annetun neuvoston päätöslauselman ⁽⁵⁾ perusteella. Monet jäsenvaltiot ⁽⁶⁾ mainitsevat aloitteita, joilla on tietty aihe, kuten alkoholi, tupakointi tai terveellinen ravinto, tai korostavat vertaistuen merkitystä terveellisten elämäntapojen edistäjänä.

Sosiaalinen osallisuus

Nuorisotyöttömyyden vastaiset EU:n aloitteet edistävät merkittävästi myös nuorten sosiaalista osallisuutta. Valtaosa jäsenvaltioista ⁽⁷⁾ myös otti nuorison Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuoden 2010 erityiseksi kohderyhmäksi. Aloitteissa korostuu tarve torjua köyhyyttä nuoresta pitäen, jotta sukupolvesta toiseen jatkuva köyhyyden kierre saataisiin katkaistua.

⁽¹⁾ EUVL C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽²⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 27.

⁽³⁾ EUVL C 164, 2.6.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ Kouluissa annettavaa yrittäjyyskasvatusta käsittelevä raportti (Entrepreneurship Education at School in Europe), Euroopan komissio, 2012.

⁽⁵⁾ EUVL C 319, 13.12.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 57.

⁽⁷⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 51.

Monet jäsenvaltiot ⁽¹⁾ vahvistavat, että sosiaaliseen osallisuuteen on omaksuttava monialainen lähestymistapa yhdistämällä se esimerkiksi koulutus-, työllisyys- tai terveyspolitiikkaan. Useat niistä ilmoittavat perustaneensa nuorisotyöntekijöille, nuoriso-ohjaajille ja nuorille tarkoitettuja erityisiä koulutusohjelmia, joiden tarkoituksena on lisätä muiden kulttuurien tuntemusta ja torjua ennakkoluuloja. Jotkin jäsenvaltiot ⁽²⁾ mainitsevat esimerkkejä nuorten asumista koskevista tukitoimista.

Näin ollen suositellaan, että jäsenvaltiot antavat tietämykseen ja näyttöön perustuvia raportteja nuorten sosiaalisesta tilanteesta ja elinoloista. Jäsenvaltioita voitaisiin myös rohkaista toteuttamaan toimenpiteitä sukupolvesta toiseen siirtyvän köyhyyden ja syrjäytymisen torjumiseksi hyödyntämällä monialaista yhteistyötä.

Osallistuminen

Nuorison osallistuminen on viime vuosina ollut näkyvästi esillä EU:n nuorisopolitiittisella asialistalla. Osallistuminen on nuorisopolitiikan kulmakivi kaikissa jäsenvaltioissa, ja niissä onkin toteutettu monia toimia. On esimerkiksi kehitetty rakenteita, jotka mahdollistavat nuorten osallistumisen päätöksentekoon, ja tarkistettu osallistumismekanismien laatua. Lisäksi on pyritty edistämään nuorten osallistumista entistä enemmän muun muassa tiedotusmateriaalin tuottamiseen ja verkossa käytävään vuoropuheluun.

Neuvosto vahvisti sitoutumisensa asiaan valitsemalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 artiklassa tarkoitetun ”nuorten osallistumisen demokratian toteuttamiseen” toisen puheenjohtajakolmikön (vuoden 2011 puolivälistä vuoden 2012 loppuun) yleiseksi painopisteeksi nuorisoalalla. Lisäksi neuvosto antoi päätöslauselman kaikkien nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen Euroopassa koskevien uusien ja tehokkaiden muotojen edistämisestä ⁽³⁾. Jäsennellystä vuoropuhelusta on tullut yhä tehokkaampi tapa saada nuoria mukaan päätöksentekoon. Kaikissa jäsenvaltioissa on perustettu kansallisia työryhmiä, joiden tehtävänä on järjestää oman maansa nuorison kuulemistilaisuuksia ja viedä niiden tuloksia EU:n tason keskusteluun.

Komissio on vahvistanut osallistumista koskevaa näyttöpohjaa Nuoret liikkeellä -hanketta koskevalla Eurobarometri-tutkimuksella ⁽⁴⁾, ja se aikoo myös teettää nuorten osallistumisen muuttuvia muotoja koskevan selvityksen. Lisäksi se on käynnistänyt kaksi prosessia, jotka toteutuvat seuraavan kolmen vuoden jakson aikana: Euroopan nuorisoportaalin uudistaminen ⁽⁵⁾ interaktiiviseksi foorumiksi verkko-osallistumista varten sekä Nuoret liikkeellä -kortti, joka parantaa entisestään nuorten liikkuvuus- ja osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla kannustimia, tietoa ja tukipalveluja.

Nuoret osallistuvat poliittisiin prosesseihin uusilla tavoilla, esimerkiksi allekirjoittamalla vetoaumuksia, antamalla lausumia verkossa ja sosiaalisessa mediassa jne.

Jäsenvaltioiden ja komission olisikin yksilöitävä, mitkä osallistumismuodot vastaavat nuorten tarpeita ja antavat nuorille erilaista tukea.

Vapaaehtoistoiminta

Jäsenvaltiot ja komissio ovat tehneet yhteistyötä asiantuntijaryhmässä nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa ⁽⁶⁾ annetun suosituksen täytäntöön panemiseksi. Noin puolet jäsenvaltioista ⁽⁷⁾ ilmoittaa tiedottaneensa suosituksen mukaisesti liikkumismahdollisuuksista, joita on tarjolla nuorille vapaaehtoisille. Jotkin jäsenvaltiot ilmoittavat, että niillä on Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun lisäksi kahden- tai monenvälisiä vaihto-ohjelmia.

Useissa jäsenvaltioissa ⁽⁸⁾ on kehitetty kansallisia vapaaehtoistyöjärjestelmiä tai perustettu uusia yhteiskuntapalvelumuotoja. Monet jäsenvaltiot mainitsevat Youth in Action -ohjelman, erityisesti Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun, tärkeänä tai jopa pääasiallisena lähtökohtana nuorison vapaaehtoistoiminnalle toisessa

⁽¹⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 45.

⁽²⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 47.

⁽³⁾ EUVL C 169, 9.6.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ Youth on the Move -analyysiraportit, kohderyhmän ikä 15–30 vuotta.

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/youth>

⁽⁶⁾ EUVL C 319, 13.12.2008, s. 8.

⁽⁷⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 75.

⁽⁸⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 69.

maassa. Useat maat toteuttavat kahden- tai monenvälisiä vaihto-ohjelmia. Monissa maissa syrjäytymisen ehkäiseminen on osa laajempia nuorisostrategioita ja rahoitusjärjestelmiä, jotka kattavat myös vapaaehtoistoiminnan.

Jäsenvaltiot toteuttavat aktiivisesti toimia, joilla varmistetaan, että vapaaehtoistoiminnasta saatujen kokemusten arvo tunnustetaan asianmukaisesti esimerkiksi Youthpassin, työmarkkinoille pääsyn edistämisen tai yhteiskunnallisen arvostuksen muodossa. Lisäksi monet jäsenvaltiot soveltavat nuorten vapaaehtoistoiminnan edistämiseen strategisia lähestymistapoja esimerkiksi sosiaalisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuonna (2011) nuoret ja nuorisojärjestöt auttoivat vahvistamaan teemavuoden nuorisoulottuvuutta.

Koska tiedoista ilmenee yleisesti, että osallistuminen rajatylittävään vapaaehtoistoimintaan yhä koskee nuorten eurooppalaisten vähemmistöä, jäsenvaltioita kehoitetaan kiinnittämään huomiota vapaaehtoistoiminnan esteisiin ja tarkastelemaan mahdollisia toimia/toimenpiteitä näiden esteiden poistamiseksi ⁽¹⁾.

Kulttuuri ja luovuus

Jäsenvaltiot ja komissio tekevät läheistä yhteistyötä kulttuurin ja luovuuden alalla Euroopan unionin kulttuuria koskevan asialistan puitteissa ⁽²⁾. Neuvosto on korostanut luovuuden, kulttuurin ja nuorten roolin merkitystä useissa päätelmissään ⁽³⁾. Vuonna 2010 tehtiin uudistettujen puitteiden mukaisesti tutkimus nuorten mahdollisuuksista osallistua kulttuurielämään Euroopassa ⁽⁴⁾. Se sisälsi hyviä käytäntöjä ja ehdotuksia kustannusten ja etäisyyden kaltaisten esteiden poistamiseksi.

Vaikka jäsenvaltiot tunnustavat kulttuurin ja luovuuden yhteydet nuorisopolitiikkaan, kansallisissa nuorisoraporteissa ei juuri mainita tämän alan toimia.

Nuoriso ja maailma

Komissio järjesti EU:n ja Euroopan neuvoston välisen nuorisotalan kumppanuuden puitteissa korkean tason nuorisopolitiittisia symposiumeja itäisellä ja eteläisellä naapurialueellaan ja osallistui niihin ⁽⁵⁾. Neuvosto antoi nuorison osallistumisen itäistä ulottuvuutta koskevat päätelmät ⁽⁶⁾, joiden tarkoituksena oli laajentaa Itä-Euroopan ja Kaukasian maiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Lisäksi päätettiin perustaa itäisen kumppanuuden nuorisoiikkuna (Eastern Partnership Youth Window) lisärahoituksen tarjoamiseksi Youth in Action -ohjelman mukaisille nuorisokumppanuuksille ja -yhteistyölle. Euroopassa ja Kiinassa järjestettiin toimintaa läpi koko eurooppalais-kiinalaisen nuorisovuoden 2011. Komissio osallistui myös YK:n kansainvälisen nuorten vuoden tapahtumiin ja sen Meksikossa vuonna 2011 pidettyyn nuorisohuippukokoukseen. Lisäksi se oli mukana järjestämässä kahta nuorisopolitiittista konferenssia, jotka liittyivät Kanadan kanssa tehtyyn kahdenväliseen yhteistyösopimukseen.

Jäsenvaltiot ilmoittavat toteuttaneensa alan toimia jo ennen vuotta 2010 ja korostavat edelleen kansainvälisyyden merkitystä. Lähes puolet jäsenvaltioista ⁽⁷⁾ ilmoittaa käsitelleensä aihetta opetussuunnitelmissaan tai nuorisopolitiittisissa strategioissaan. Useimmissa jäsenvaltioissa nuorilla on mahdollisuus vaihtaa näkemyksiä maailmanlaajuisista kysymyksistä poliittisten päättäjien kanssa.

4.2 Täytäntöönpanovälineet

Uudistettujen puitteiden mukaisia toimia edellä kuvatuilla kahdeksalla toiminta-alalla toteutetaan tiettyjä välineitä käyttäen. Seuraavassa tarkastellaan komission arvion ja jäsenvaltioiden toimittamien kansallisten kertomusten tietojen perusteella, missä määrin näistä välineistä on ollut hyötyä pyrittäessä strategian yleisiin tavoitteisiin.

⁽¹⁾ Neuvoston suositus, annettu 20. marraskuuta 2008, nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa (EUVL C 319, 13.12.2008, s. 8).

⁽²⁾ EUVL C 287, 29.11.2007, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 326, 3.12.2010, s. 2; EUVL C 372, 20.12.2011, s. 19; EUVL C 169, 15.6.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Interarts, EACEA/2008/01.

⁽⁵⁾ Sharm el-Sheikh (2010), Odessa (2011), Tbilisi (2012), Tunis (2012).

⁽⁶⁾ EUVL C 372, 20.12.2011, s. 10.

⁽⁷⁾ Asiak. 13707/12 ADD 1, s. 86.

Näyttöön perustuva päättöksenteko

Komissio laati yhdessä jäsenvaltioiden ja nuorisovalan sidosryhmien nimeämien asiantuntijoiden kanssa uudistettuihin puitteisiin liittyvän nuorisovalan EU:n indikaattorien kokoelman, joka julkaistiin vuonna 2011 ⁽¹⁾. Kokoelmaan kuuluu 40 indikaattoria, jotka kattavat kaikki kahdeksan toiminta-alaa.

Uudistettujen puitteiden ensimmäisen työskentelyjakson aikana komissio teetti kaksi tutkimusta ⁽²⁾ sekä nuorisovalaa koskevan Flash-eurobarometri-tutkimuksen. Myös EU:n ja Euroopan neuvoston välinen nuorisovalan kumppanuus vahvisti omalta osaltaan Euroopan nuorisopolitiikan näyttöpohjaa Euroopan nuorisopolitiikan tietokeskuksen (European Knowledge Centre on Youth Policy, EKCYP) ja sen kansallisten yhteyshenkilöiden sekä eurooppalaisten nuorisotutkijoiden poolin (Pool of European Youth Researchers, PEYR) avulla.

Keskinäinen oppiminen

Useat eri tapahtumat edistivät uudistettuihin puitteisiin liittyvää keskinäistä oppimista, muun muassa vertaisoppimisen, konferenssien ja seminaarien, korkean tason foorumien tai asiantuntijaryhmien sekä tutkimusten ja analyysien avulla.

Paitsi että konferenssien ja nuorisovalasioista vastaavien pääjohtajien kokousten aikana on ollut mahdollisuuksia vaihtaa kokemuksia, komission tutkimuksen ⁽³⁾ mukaan EU:n nuorisovalaindikaattorit ovat parantaneet nuorisopolitiikan tarpeen tunnistamista ja nuorisopolitiikan näkyvyyttä ja lisäksi käynnistäneet jäsenvaltioissa sekä monialaiseen yhteistyöhön että näyttöön perustuvan lähestymistavan soveltamiseen liittyvää myönteistä kehitystä. Asiantuntijaryhmiä, joihin kuuluu kansallisia edustajia, on perustettu tarkastelemaan indikaattoreiden kokoelmaa ja panemaan täytäntöön neuvoston suositus nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa. Keskinäistä oppimista tapahtui myös erityisessä vertaisoppimistilaisuudessa, joka koski monialaista yhteistyötä ⁽⁴⁾.

Toukokuussa 2012 perustettiin uusi asiantuntijaryhmä käsittelemään vertaisoppimista, joka koskee nuorten luovuutta ja innovatiivisuutta ja heidän epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankkimiaan taitoja, joilla on merkitystä työllistävyyden kannalta ⁽⁵⁾. Tämä on hyödyllinen toimenpide keskinäisen oppimisen kehittämiseksi edelleen järjestelmällisemmin nuorisovalalla avoimen koordinoitimenetelmän yhteydessä.

Vertaisoppimisen koordinoitua on aiheellista kehittää edelleen. Komission ja jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava sitä, kuinka tietoja ja esimerkkejä jäsenvaltioiden parhaista käytännöistä voitaisiin paremmin hyödyntää tuottamaan tehokkaampia keskinäiseen oppimiseen liittyviä toimia tulevaisuudessa.

Säännöllinen raportointi, tiedotus ja seuranta

Nyt tarkasteltavana olevaa raportointikierrosta varten komissio laati sähköisen kyselylomakkeen, jossa käsiteltiin tiettyjä uudistetuissa puitteissa mainittuja konkreettisia toimintalinjoja. Tämä mahdollisti kaikkien jäsenvaltioiden, Norjan, Sveitsin, Montenegron ja Kroatian ⁽⁶⁾ toimittamien kansallisten nuorisovalaporttien vertailevan arvioinnin. Myös Euroopan nuorisovalaforumilta, joka edustaa kansainvälisiä, valtioista riippumattomia nuorisovalajärjestöjä ja kansallisia nuorisovalaneuvostoja, saatiin tietoja.

Komissio julkaisee EU:n nuorisovalaporttiin liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ja asettaa lisäksi kaikki kansalliset nuorisovalaportit verkkosivustolleen. Kyseinen raportti olisi jaettava asianmukaisesti kansallisella tasolla jäsenvaltioissa. Tässä noudatetaan uudistettuja puitteita, joissa vaaditaan raportointikierron tulosten laajaa levittämistä.

⁽¹⁾ SEC(2011) 401.

⁽²⁾ Tutkimukset koskivat nuorten mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään (InterARTS, 2010) ja nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen (London School of Economics, 2012).

⁽³⁾ Accessing practices for using indicators in fields related to youth. Loppuraportti Euroopan komissiolle. Koulutuksen ja kulttuurin pääosasto (Ecorys, 2011).

⁽⁴⁾ Tilaisuus järjestettiin Espanjan puheenjohtajakaudella.

⁽⁵⁾ EUVL C 169, 15.6.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Nämä neljä EU:n ulkopuolista maata vastasivat EU:n ehdokasmaille ja EFTA-valtioille osoitettuun komission kehoitukseen toimittaa vapaaehtoisesti kansallinen nuorisovalaportti. Belgian kolme kieliyhteisöä toimittivat erilliset raportit.

Komission ja jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava sitä, kuinka indikaattoreita, tietoja ja esimerkkejä jäsenvaltioiden parhaista käytännöistä voitaisiin paremmin hyödyntää kattavampien EU:n nuorisoraporttien tuottamiseksi tulevaisuudessa.

Jäsennelty vuoropuhelu nuorten ja nuorisojärjestöjen kanssa

Nuorten kanssa käytävä jäsennelty vuoropuhelu tarjoaa hyvät puitteet kuulemisille, vertaisoppimiselle ja kokemusten vaihdolle kansallisten päätöksentekijöiden ja nuorten kesken nuorisovalalla. Puheenjohtajana toimiva maa järjestää komission tuella kuuden kuukauden välein EU:n nuorisokonferensseja. Konferensseissa nuoret ja poliittiset vaikuttajat eri puolilta EU:ta voivat keskustella jäsennellyn vuoropuhelun tuloksista ja laatia yhteisiä suosituksia, jotka otetaan huomioon prosessissa, jossa neuvosto antaa päätöslauselmia tai päätelmiä.

Kaikki jäsenvaltiot perustivat ensimmäisen työskentelyjakson alussa kansallisen työryhmän nuorten kanssa käytävää jäsenneltyä vuoropuhelua varten. Jäsennellystä vuoropuhelusta, joka on huolellisesti suunniteltu, muodollinen menetelmä nuorison kuulemista varten, on muodostunut dynaaminen ja olennainen osa nuorisopolitiikan suunnittelua. Ensimmäisen puheenjohtajakolmikron aikana (2010–2011) suoritettujen kuulemisten perusteella syntyi arvokkaita suosituksia, joita nuorisopolitiikan suunnittelijat ja nuoret yhdessä laativat kiireellisimmistä työllisyyskysymyksistä.

Vuonna 2011 alkoi toinen työskentelyjakso, jonka teemana on nuorten osallistuminen. Prosessiin osallistui suoraan suuri määrä nuorisajohtajia ja nuoria.

Kuulemisprosessin ja sen seurannan parantamiseksi muiden paikallisen, kansallisen ja Euroopan tason asiantuntijoiden osallistumista kansallisiin työryhmiin olisi edistettävä, jäsennellyn vuoropuhelun kulloisenkin ensisijaisen aihealueen mukaisesti. Lisäksi jäsennellyn vuoropuhelun tuloksia olisi jaettava monialaisille sidosryhmille. Nuorisotutkijoilla olisi oltava prosessissa selkeä rooli.

EU:n nuorisokonferenssia olisi vahvistettava kaikkien nuorten, nuorisojärjestöjen ja päätöksentekijöiden jäsennellyn vuoropuhelun foorumina, jossa pyritään saavuttamaan tuntuja poliittisia tuloksia. Nuorisotutkijoiden osallisuutta olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä.

EU:n ohjelmien käyttäminen

Youth in Action -ohjelma on uudistettuja puitteita tukeva keskeinen väline. Se ja elinikäisen oppimisen ohjelma ovat lisänneet oppimiseen liittyvää nuorten liikkuvuutta. Ohjelmassa keskitytään nuorille, nuorisotyöntekijöille ja nuorisojärjestöille tarkoitettuun epäviralliseen oppimistoimintaan. Uudistettujen puitteiden mukaisesti ohjelmalla edistetään nuorten tunnetta EU:n kansalaisuudesta ja heidän yhteisvastuullisuuttaan ja painotetaan nuorisotyötä sekä vapaaehtois- ja kansalaistoimintaa sopivana ympäristönä laaja-alaisen taitojen hankkimiseksi. Ohjelmaan osallistui vuonna 2010 noin 150 000 ja vuonna 2011 noin 185 000 henkilöä eli huomattavasti enemmän kuin ohjelman alkuvaiheessa (111 000 osallistujaa vuonna 2007).

Lähes kaikki jäsenvaltiot ilmoittavat käyttäneensä muita EU-rahoituksen lähteitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan aluekehitysrahastoa ja/tai Progress-ohjelmaa, toimiin, joilla pyritään integroimaan nuoria työmarkkinoille. Myös koheesiorahastoja on käytetty tukemaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden, osallistumisen ja osaamisen kehittämistä.

Suosittelaa, että Youth in Action -ohjelma ja tuleva EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma tukevat uudistettujen puitteiden täytäntöönpanoa tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä käytäviä neuvotteluja rajoittamatta.

5. UUDISTETTUIJEN PUITTEIDEN SEURAAVA TYÖSKENTELYJAKSO (2013–2015)

Uudistettujen puitteiden ja Eurooppa 2020 -strategian välisen yhteyden vahvistaminen

Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetuista puitteista annetun neuvoston päätöslauselman mukaan kullekin työskentelyjaksolle nimetään eurooppalaisen yhteistyön painopisteitä, joilla edistetään puitteiden mukaisia toiminta-aloja. Seuraavan työskentelyjakson painopisteet nimetään EU:n nuorisoraportin perusteella.

EU:n puheenjohtajavaltiot keskittyivät ensimmäisellä jaksolla työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä osallistumista koskeviin painopisteisiin. Uudistetut puitteet ja niiden toiminta-alat kattavat yhdessä kaikki seikat, jotka koskevat siirtymävaiheessa olevia nuoria mutta vaikuttavat heihin eriasteisesti. Ennen kaikkea uudistetuissa puitteissa otetaan huomioon näiden alojen ja sidosryhmien väliset suhteet ja vahvistetaan niitä ja luodaan näin tehokkaita välineitä, joilla saadaan aikaan politiikan koordinoitua ja synergioita.

EU:n ja jäsenvaltioiden nuorisoraportit vahvistavat, että uudistetut puitteet ja niiden kaksi yleistä tavoitetta ovat toimivia ja merkityksellisiä. Nämä kaksi yleistä tavoitetta ovat: i) luodaan kaikille nuorille enemmän ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koulutuksessa ja työmarkkinoilla ja ii) edistetään kaikkien nuorten aktiivista kansalaisuutta, sosiaalista osallisuutta ja solidaarisuutta. Molemmat sopivat hyvin yhteen Eurooppa 2020 -strategian, vuotuisen kasvuselvityksen 2012, Nuoret liikkeellä -lippulaivahankkeen ja Mahdollisuuksia nuorille -aloitteen kanssa.

Eurooppa 2020 -strategian nykyisten yleisten prioriteettien ja toimien olisi kuvastuttava strategian seuraavan työskentelyjakson painopisteissä. Nuorisotyöttömyys pysyy EU:n asialistan kärjessä. Jäsenvaltioiden olisi vuotuisen kasvuselvityksen 2012 ja tulevaan, vuotta 2013 koskevaan kasvuselvitykseen mahdollisesti sisältyvien painopistetarkistusten sekä Mahdollisuuksia nuorille -aloitteen pohjalta otettava erityiseksi kohderyhmäksi nuoret, joilla ei ole työtä tai koulutuspaikkaa, ja hyödynnettävä tässä kaikkea saatavilla olevaa EU:n rahoitusta. Niiden olisi entistä tehokkaammin pyrittävä helpottamaan nuorten työnsaantia tai oppisopimuskoulutukseen tai työharjoitteluun pääsyä ja parantamaan heidän työllistettävyyttään.

Komissio tukee jäsenvaltioiden toimia uusilla EU:n aloitteilla, kuten Eka Eures-työpaikka -toimella, jolla autetaan nuoria löytämään työpaikka ulkomailta, sekä tukemalla nuorisotakuiden⁽¹⁾ sekä harjoittelujaksoja koskevien laadukkaiden puitteiden kehittämistä, joiden yhteydessä nuorisotyöllä voi olla arvokas rooli yhdessä koulutuslaitosten ja työvoimapalvelujen kanssa. Se on myös lisännyt oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuuksia elinikäisen oppimisen⁽²⁾ ja Youth in Action -ohjelmilla⁽³⁾. Lisäksi uudistettujen puitteiden mukaisesti kehitettyjä monialaisia välineitä voidaan käyttää kumppanuuksien perustamiseksi siirtymävaiheessa olevia nuoria kaikkien siihen liittyvien seikkojen osalta tukevien erilaisten toimijoiden välillä. Tällaisia ovat esimerkiksi työvoimapalvelut, koulutuslaitokset, nuorisotyö, sosiaalipalvelut, työnantajat ja nuoret itse.

Kentällä tapahtuvan yhteistyön vahvistaminen voi helpottaa räätälöityjen toimien tarjoamista erityisesti mutkikkaammissa elämäntilanteissa oleville nuorille tai nuorille, joita on vaikea tavoittaa tavanomaisin keinoin. Uudistettuja puitteita voidaan soveltaa myös nuorisotyön kautta tapahtuvan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tunnetuksi tekemisessä ja tunnustamisessa ja rohkaistaessa nuoria liittymään nuorisojärjestöihin, joissa he voivat oppia laaja-alaisia taitoja. Strategialla voidaan näin osaltaan vahvistaa virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen erilaisten muotojen välistä synergiaa.

Työmarkkina- ja työttömyystilanteella on sosiaalisia vaikutuksia. Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2012 mainitaan selkeitä viitteitä siitä, että yhä useammat ihmiset ja varsinkin lapset putoavat köyhyysrajan alapuolelle ja syrjäytyvät. Äärimmillään tämä johtaa akuutteihin terveysongelmiin ja kodittomuuteen. Yhä useampi nuori on vaarassa syrjäytyä.

Nuoret ovat vakavassa sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden vaarassa. – Yksi Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteista on vähentää vuoteen 2020 mennessä 20 miljoonalla tai 25 prosentilla sitä osuutta EU:n väestöstä, joka on sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden vaarassa. Nuorten osuus tähän riskiryhmään kuuluvista on suurempi kuin väestön kokonaisuudessaan. Vuosien 2009 ja 2010 välillä riskiryhmään kuuluvien nuorten lukumäärä nousi merkittävästi enemmän kuin koko väestön osalta. Myös nuorten hyvinvointiin kohdistuu paineita. – Kun korkeat työttömyysluvut ovat johtaneet pienituloisten perheiden ja työttömien talouksien määrän lisääntymiseen ja kun nuoret ovat suurimmassa sosiaalisen syrjäytymisen ja

⁽¹⁾ Komissio aikoo esittää vuoden 2012 loppuun mennessä ehdotuksen neuvoston suositukseksi nuorisotakuiden perustamista koskevista ohjeista.

⁽²⁾ Vuonna 2012 korkeakouluopiskelijoille tai ammatillisessa koulutuksessa oleville tarjottiin 130 000 yritysharjoittelu- ja työpaikkaa muissa EU-maissa.

⁽³⁾ Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu tarjosi tilaisuuden 10 000 nuorelle.

köyhyyden vaarassa, kriisi on vaikuttanut myös nuorten terveyteen ja hyvinvointiin. Työttömyys, köyhtyminen, riittämättömät asuinolot ja perheiden hajoaminen lisäävät merkittävästi masennuksen, alkoholin väärinkäytön ja itsemurhien kaltaisten mielenterveysongelmien riskiä. Koska terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat usein kestävät koko elämän, niillä on erityisen vakava vaikutus nuoriin.

Uudistetuilla puitteilla voidaan saada kaikki nuoret osallistumaan yhteiskunnan erilaisiin toimintoihin. Niiden avulla voidaan löytää ratkaisuja monenlaisiin haasteisiin, jotka liittyvät syrjäytymiseen, vieraantumiseen ja nuorten pyrkimykseen rakentaa itsenäisen ja vastuullisen elämä. Tulevina vuosina uudistetuissa puitteissa olisi keskityttävä entistä enemmän nuorten sosiaaliseen osallisuuteen sekä terveyteen ja hyvinvointiin. Tätä varten on tarkennettava strategian kohdentamista demokraattiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen ja otettava nuorisotyö pohjaksi, jonka avulla kehitetään nuorten elämäntaitoja ja tuetaan heidän persoonallisuutensa yleistä kehitystä ja heidän tunnettaan kuulumisesta yhteiskuntaan, jossa he elävät.

Jotta edellä esitettyihin haasteisiin pystyttäisiin vastaamaan paremmin, jäsenvaltioiden ja komission olisi tarkasteltava tapoja kehittää edelleen asiantuntemusta ja parhaiden käytäntöjen esimerkkien saatavuutta aloilla, joilla voitaisiin käyttää avointa koordinoitimenetelmää lisäarvon luomiseksi. Ehdotetaan, että tämäntyyppisestä koordinoinnista voisivat hyötyä sellaiset erityiset alat kuin nuorten sosiaalinen osallisuus sekä terveys ja hyvinvointi.

Täytäntöönpanon jatkaminen

Nuorten elämään vaikuttavien politiikan eri alojen välistä yhteistyötä voidaan edelleen parantaa. Jäsenvaltioiden ja komission olisi pyrittävä edelleen tehostamaan monialaista yhteistyötä kansallisella ja Euroopan tasolla. Olisi pyrittävä vahvistamaan nuorisopolitiikan näyttöpohjaa ja levittämään hyvän käytännön esimerkkejä keskinäisen oppimisen kautta.

Nuorisopolitiikasta olisi edelleen käytävä vuoropuhelua nuorten kanssa, jotta ymmärrettäisiin täysin nuorten kohtaamat haasteet ja se, mitä he odottavat poliittisilta päättäjiltä ja nuorille suunnattujen tukipalvelujen tarjoajilta. Nuorten kanssa käytävää jäsenneilyä vuoropuhelua voidaan kehittää edelleen arvioimalla jäsenneilyn vuoropuhelun prosessia ja tuloksia lähemmin Euroopan nuorisoviikon suositusten ja tämän raportin tulosten pohjalta laajentamalla kansallisten työryhmien jäsenpohjaa ja varmistamalla, että päättäjät ottavat nuorten esittämät suositukset täysimääräisesti huomioon.

Komissio kehittää Nuoret liikkeellä -korttia koskevaa aloitetta, jotta nuorten olisi helpompi liikkua Euroopassa. Se pyrkii myös Euroopan nuorisoportaalin uusien interaktiivisten välineiden avulla tavoittamaan kaikki nuoret – erityisesti ne, joiden mahdollisuudet ovat vähäiset – ja mahdollistamaan vuoropuhelun heidän kanssaan. Nuorisopolitiikassa kartoitetaan myös toimenpiteitä, joiden avulla voidaan edistää nuorten luovuutta ja innovointikykyä, pyrittäessä löytämään ratkaisuja työllisyyteen, työllistettävyyteen ja sosiaaliseen osallisuuteen liittyviin haasteisiin ⁽¹⁾.

Youth in Action -ohjelmalla ja EU:n tulevalle nuorisolle ja muille edunsaajille suunnatulla ohjelmalla tuetaan merkittävästi näitä aloitteita.

6. PÄÄTELMÄT

Uudistettujen puitteiden ensimmäinen kolmivuotinen työskentelyjakso kattoi ajanjakson 2010–2012. Uudistettujen puitteiden täytäntöönpano osoitti niiden muodostavan sekä kestävät että joustavat puitteet monenlaisille toimille, joita toteuttavat komissio, jäsenvaltiot ja muut asiaan liittyvät tahot. Uudistetut puitteet ja niiden monialainen ja kaikki huomioon ottava näkökulma ovat saaneet kiinnostuneen vastaanoton. Ne ovat innoittaneet sekä EU:n jäsenvaltioita että EU:n ulkopuolisia maita.

Uudistetut puitteet ovat auttaneet luomaan toiminta-alojen, kuten työllisyyden ja yrittäjyyden, koulutuksen ja sosiaalisen osallisuuden, välille yhteyksiä, joiden avulla on kehitetty monipuolisia ratkaisuja nuorten tukemiseksi. Tämä on osoittautunut hyödylliseksi esimerkiksi etsittäessä ratkaisuja nykyiseen korkeaan nuorisotyöttömyyteen ja niiden yhä lukuisampien nuorten tukemiseen, joilla ei ole työtä eikä koulutuspaikkaa. Nuorisotyöllä on voitu edistää nuorten kehittymistä, ja se tarjoaa monia mahdollisuuksia kaikilla toiminta-aloilla.

⁽¹⁾ Neuvoston päätelmät nuorten luovuuden ja innovointikyvyn edistämisestä (EUVL C 169, 15.6.2012, s. 1).

Nuorten osallistuminen demokratian toteuttamiseen on nuorisopolitiikan kulmakiviä. Nuorten kanssa käytävän vuoropuhelun syventäminen ja laajentaminen parantaa nuorisopolitiikan laatua ja lisää sen oikeutusta, mutta se myös kasvattaa odotuksia siitä, että EU ja sen jäsenvaltiot ryhtyvät sanoista tekoihin. EU:n olisi tehtävä kaikkensa rohkaistakseen nuoria kansalaisiaan osallistumaan EU:n tulevaisuuden muovaamiseen erityisesti asioissa, jotka monien kuulemisten ja mielipidetiedustelujen mukaan ovat heille tärkeimpiä. Tässä yhteydessä nuorisojärjestöillä ja nuorisotyöllä on keskeinen rooli.

Jotta uudistettujen puitteiden toinen kolmivuotinen työskentelyjakso (2013–2015) edistäisi Eurooppa 2020 -strategian toteutumista, sen aikana olisi ensiksi tartuttava kriisin nuorille aiheuttamiin haasteisiin. Työllisyyttä ja yrittäjyyttä, työnsaannin helpottamista sekä nuorten luovuuden ja innovointikyvyn kehittämistä olisi painotettava edelleen. Puitteissa olisi myös keskityttävä entistä enemmän sosiaaliseen osallisuuteen, terveyteen ja hyvinvointiin.

Nykyinen Youth in Action -ohjelma edistää uudistettujen puitteiden tavoitteiden saavuttamista. EU:n tulevalle nuoriso-ohjelmalle olisi jatkettava näiden tavoitteiden toteutumisen tukemista.
